

Vanhempain- yhdistyksen perustamisopas

Suomen Vanhempainliitto

**Vanhempainliitto
tukee sinua
yhdistyksen
perustamisessa!**

Suomen Vanhempainliitto on valtakunnallinen vanhempien osallisuuden ja kasvatusyhteistyön asiantuntija. Vanhempainliittoon kuuluu lähes 1300 rekisteröityä, päiväkodeissa, kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa toimivaa vanhempainyhdistystä. Jäsenyhdistyksistä osa on kuntakohtaisia vanhempainyhdistyksiä. Vanhempainliitto tukee ja opastaa vanhempainyhdistyksiä, päiväkoteja ja kouluja yhteisöllisen, yhdenvertaisen ja osallisuutta edistävän toimintakulttuurin luomisessa.

Suomen Vanhempainliiton arvot

- ◆ Liitto on yhteisöllinen kumppani.
Välitämme, innostamme ja osallistamme.
- ◆ Liitto on yhdenvertainen.
Nojaamme moninaisuuteen ja pidämme kiinni tasa-arvosta.
- ◆ Liitto on arjen asiantuntija.
Puolustamme rohkeasti lasten etua ja toimimme perheiden parhaaksi.
- ◆ Liitto on ratkaisija.
Katsomme eteenpäin ja rakennamme uutta.

2020 | Suomen Vanhempainliitto

Sisällysluettelo

Vanhempainyhdistyksen perustaminen käynnistyy perustavan kokouksen koolle kutumisesta.

1. Johdanto

2. Mikä on vanhempainyhdistys?

3. Rekisteröity vai rekisteröimätön vanhempainyhdistys?

- 3.1. Rekisteröity yhdistys
- 3.2. Rekisteröimätön yhdistys

4. Vanhempainyhdistyksen perustaminen

- 4.1. Perustava kokous
- 4.2. Vanhempainyhdistyksen säännöt
- 4.3. Perustamiskirja
- 4.4. Vanhempainyhdistyksen rekisteröityminen
- 4.5. Hallituksen järjestäytymiskokous
- 4.6. Jäseneksi Suomen Vanhempainliittoon
- 4.7. Esimerkki vanhempainyhdistyksen perustamisesta

Liitteet

- Liite 1. Kutsu perustavaan kokoukseen (malli)
- Liite 2. Perustavan kokouksen esityslista (malli)
- Liite 3. Perustavan kokouksen esityslista (malli)- puheenjohtajan kappale
- Liite 4. Yhdistyksen toimihenkilöiden tehtäviä
- Liite 5. Perustamiskirja (malli)
- Liite 6. Hallituksen järjestäytymiskokous
- Liite 7. Yhdistyksen hallinto

1. JOHDANTO

Tässä oppaassa avataan vanhempainyhdistyksen perustamiseen liittyvät toimenpiteet. Alussa kuvataan lyhyesti vanhempainyhdistystoimintaa ja kerrotaan, miksi vanhempainyhdistyksen kannattaa toimia rekisteröitynä yhdistyksenä.

Vanhempainyhdistyksen perustaminen käynnistyy perustavan kokouksen koolle kutumisesta. Keskeistä kokouksessa on yhdistyksen sääntöjen käsittely ja hyväksyminen. Vanhempainyhdistystä perustettaessa tai yhdistyksen sääntöjä muutettaessa Vanhempainliitto suosittelee käyttämään liiton ennakotarkastettuja kasvatusyhteisön vanhempainyhdistyksen mallisääntöjä. Kuntakohtaisille yhdistyksille on tehty omat mallisäännöt, joista löytyy kaksi eri vaihtoehtoa.

Kun yhdistys halutaan saada merkityksi yhdistysrekisteriin, yhdistyksen täytyy tehdä perustamisilmoitus Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) yhdistysrekisteriin. PRH:n yhdistysrekisteri uudistettiin syksyllä 2019, joten yhdistykset pystyvät tekemään yhdistystä koskevat ilmoitukset pääosin sähköisessä asiointipalvelussa www.prh.fi Ennakotarkastetut mallisäännöt ja ohjeistus perustamisilmoituksen tekemiseen löytyvät Vanhempainliiton verkkosivuilta **Yhdistyksen perustaminen**-pääotsikon alta.

Suomen Vanhempainliiton jäseneksi voi liittyä vain rekisteröity vanhempainyhdistys. Vanhempainliiton mallisääntöjen *Yhdistyksen tarkoitus ja toiminta*-kohtaan on kirjattu, että yhdistys on Suomen Vanhempainliitto ry:n jäsen. Vanhempainyhdistys voi hakea Suomen Vanhempainliiton jäsenyyttä heti, kun yhdistyksen rekisteröinti on astunut voimaan. Jäseneksi hakeminen ja jäsenyys on maksutonta. Jäsenhakemukset käsittelee Vanhempainliiton johtokunta. Jäsenhakemuslomake löytyy Vanhempainliiton verkkosivuilta.

Vanhempainyhdistysten toiminta on vapaaehtoisuuteen perustuvaa yleishyödyllistä toimintaa. Toiminta on avointa kaikille vanhemmille. Vanhempainyhdistys toimii paikallisten toiveiden, taitojen ja voimavarojen mukaan. Vanhempainläsnäolo lapsen päiväkodissa ja koulussa on tärkeää. Osallistamalla vanhempaintoimintaan tuet lapsen kasvua ja oppimista, saat vertaistukea vanhemmuuteen ja voit vaikuttaa koko päiväkot-, koulu- tai oppilaitosyhteisön hyvinvointiin.

Tervetuloa
mukaan
kasvavaan
joukkoon!

2. MIKÄ ON VANHEMPAINYHDISTYS?

Vanhempainyhdistystoiminta on vanhempien järjestämää toimintaa koulun tai päiväkodin kaikkien lasten hyväksi. Se on monimuotoista lasten kasvua, oppimista ja hyvinvointia edistävää vapaaehtoistyötä, joka tuo iloa myös tekijöilleen. Vanhempain-toiminnalla voidaan myös vaikuttaa päiväkodin, koulun, oppilaitoksen tai kunnan toimintaan sekä lapsia, perheitä ja kasvatusta koskevaan päätöksentekoon.

**Perustetaan
vanhempain-
yhdistys!**

Vanhempainyhdistystoiminta voi olla tapahtumia, retkiä, kerhoja, leikkejä, keskusteluja, vaikuttamista sekä vanhemmuuden vertaistukea. Koulun tai päiväkodin tapahtumassa vaihdamme luontevasti arjen iloja ja suruja ja opimme tuntemaan toisemme. Toiminta rakentuu aina paikallisten toiveiden ja vanhempainyhdistyksessä toimivien innostuksen, taitojen ja voimavarojen mukaan. Jokaisen vanhemman osaamisesta ja läsnäolosta on hyötyä.

Vanhempainyhdistys on päiväkodin ja koulun yhteistyökumppani. Yhdistys voi osallistua koulun ja päiväkodin toiminnan kehittämiseen ja tuoda uusia tapoja kodin ja koulun/päiväkodin väliseen yhteistyöhön. Vanhempien yhteistyö vahvistaa me-henkeä koko kasvatusyhteisössä.

Jäsenyys kannattaa, vanhempaintoiminta kannattelee!

Vanhempainliitosta saat ideoita ja materiaalia toiminnan tueksi. Järjestämme koulutuksia, tapahtumia ja kokoonnumme kerran vuodessa yhteen valtakunnalliseen liittokokoukseen. Vanhempainyhdistykset voivat tilata liiton tuottamaa materiaalia ilmaiseksi käyttöönsä. Suomen Vanhempainliiton jäsenyhdistykset saavat säännöllisesti jäsenkirjeen, jossa kerromme vanhempaintoimintaa ja yhdistysasioita koskevista teemoista, jäsenistölle suunnatuista koulutuksista, tuotteista ja tapahtumista. Kirje lähetetään niille yhteyshenkilöille, joiden yhteystiedot jäsenyhdistys on ilmoittanut liiton jäsenrekisteriin.

Materiaalia ja tietoa vanhempainyhdistystoiminnan tueksi löydät osoitteista:

vanhempainliitto.fi
kodinjakoulunpaiva.fi

VANHEMPAINYHDISTYKSEN PERUSTAMINEN PÄHKINÄNKUORESSA

1. Yhdistyksen perustamiskokouksen valmistelu.
Liitto suosittelee mallisääntöjen käyttöä.
2. Perustavan kokouksen järjestäminen. Perustamiskirjan allekirjoitus.
3. Hallituksen järjestäytymiskokous.
4. Perustamisilmoituksen tekeminen PRH:n yhdistysrekisteriin.
Yhdistys saa Y-tunnuksen
5. Suomen Vanhempainliiton jäsenyyden hakeminen.

3. REKISTERÖITY VAI REKISTERÖIMÄTÖN VANHEMPAINYHDISTYS?

Vanhempainyhdistys voi toimia rekisteröitynä tai rekisteröimättömänä yhdistyksenä. Yhdistyksen sujuvan toiminnan ja siinä toimivien henkilöiden oikeusturvan vuoksi suosittelemme vahvasti yhdistyksen rekisteröimistä.

3.1. Rekisteröity yhdistys

Rekisteröity vanhempainyhdistys perustetaan perustavassa kokouksessa. Sen voi perustaa vähintään kolme (yli 15-vuotiasta) henkilöä. Perustavan kokouksen jälkeen yhdistys ilmoitetaan Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään Yhdistysrekisteriin, josta se saa Y-tunnuksen.

Rekisteröity yhdistys on taloudellisesti ja oikeudellisesti itsenäinen. Rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen sitoumuksista; yhdistys vastaa itse oikeushenkilönä toiminnastaan. Yhdistyksen jäsenet valitsevat yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen toimeenpanemaan yhdistyksen kokouksen tekemiä päätöksiä. Puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet valtuutetaan toimimaan jäsenistön puolesta. Rekisteröity yhdistys on turvallisempi, vakaampi, ja sen päätöksenteko on avointa ja demokraattista. Kannattaa myös muistaa, että ainoastaan rekisteröity yhdistys tulkitaan niin sanotusti yleishyödylliseksi toimijaksi.

REKISTERÖITY YHDISTYS VOI:

- tehdä sitoumuksia ja sopimuksia
- omistaa omaisuutta
- avata oman pankkitilin
- hakea lupia ja avustuksia (kuntien, säätiöiden ja muiden tahojen avustukset myönnetään pääsääntöisesti vain rekisteröityneelle yhdistykselle)
- saada luvan kerätä rahaa
- toimia verottomasti tietyissä rajoissa
- ottaa vastaan lahjoituksia
- olla jäsenenä toisessa yhdistyksessä
- toimia työnantajana
- vaikuttaa kunnan asioihin: rekisteröityneellä yhdistyksellä on vastaavat oikeudet vaikuttaa kunnan asioihin kuin yksittäisellä kuntalaisella.

3.2. Rekisteröimätön yhdistys

Rekisteröimätön yhdistys ei ole oikeuskelpoinen. Rekisteröimätön yhdistys ei voi ottaa lainaa, tehdä sopimuksia, saada rahankeräyslupaa (pienkeräyksen järjestäminen on mahdollista) eikä se voi olla toisen yhdistyksen jäsen. Sen perustaminen ja toiminta on vapaamuotoista, eikä hallitus voi toimia yhdistyksen puolesta sen muita jäseniä sitovasti. Rekisteröimättömän yhdistyksen toiminnasta vastuun kantavat ne henkilöt, jotka ovat järjestäneet ja osallistuneet vastuun aiheuttavaan toimintaan. Joskus rekisteröimättömän vanhempainiimi saattaa olla hyvinkin vaikeasti tunnistettavissa. Kuka toimii vetäjänä, kehen voin olla yhteydessä? Rekisteröimätön yhdistys soveltuu lähinnä lyhytaikaiseen ja taloudellisesti pienimuotoiseen toimintaan.

4. VANHEMPAINYHDISTYKSEN PERUSTAMINEN

Vanhempainyhdistyksen perustamisessa on usein mukana kokeneita yhdistystoimijoita. Rehtorikin voi olla käynnistävä voima ja opastaa alkutaipaleella. Vanhempainyhdistyksen perustaminen on kuitenkin helppoa kenelle tahansa. Vanhempainliiton toimistolta saat tarvittaessa apua.

4.1. Perustava kokous

Rekisteröity yhdistys perustetaan pitämällä kokous eli niin kutsuttu perustava kokous. Perustavaa kokousta ja yhdistyksen toimintaa suunniteltaessa asiasta kannattaa keskustella myös koulun rehtorin tai päiväkodin johtajan kanssa, jotta yhteistyö on sujuvaa jo alusta alkaen.

Perustavan kokouksen koolle kutsumiselle ei ole olemassa tarkempia säännöksiä. Jo kolme ihmistä voi perustaa rekisteröidyn yhdistyksen. Jotta vanhempainyhdistyksestä tulisi heti alussa kaikkien vanhempien yhteinen, kokoukseen kannattaa kutsua kaikki koulun, oppilaitoksen tai päiväkodin vanhemmat. Perustavaan kokoukseen on hyvä kutsua myös koulun, oppilaitoksen tai päiväkodin edustaja. Kokouskutsu kannattaa lähettää hyvissä ajoin, vähintään kaksi viikkoa ennen kokousta. Kutsuun voi liittää vastausosan, jossa kysytään halukkuutta osallistua yhdistyksen toimintaan.

Liite 1. Kutsu perustavaan kokoukseen.

Uuden yhdistyksen perustamisesta voi myös informoida toimittajia, ja kysyä onko omalla alueella ilmestynyt media kiinnostunut uutisoimaan perustettavasta yhdistyksestä. Näin yhdistys saa tunnettuutta toiminnalleen jo alkuvaiheessa.

Perustava kokous on yhdistyksen ensimmäinen virallinen kokous. Kokouksen avaajana voi toimia kuka tahansa, usein joku kokouskutsun allekirjoittajista. Avauksen jälkeen kokoukselle valitaan puheenjohtaja, sihteeri, pöytäkirjantarkastajat sekä ääntenlaskijat mahdollisia äänestystilanteita varten. Kokouksen puheenjohtaja johtaa kokousta esityslistan mukaisesti.

Liite 2. Perustavan kokouksen esityslista.

Liite 3. Perustavan kokouksen esityslista – puheenjohtajan kappale.

KOKOUKSESSA:

- tehdään päätös rekisteröidyn vanhempainyhdistyksen perustamisesta ja allekirjoitetaan perustamiskirja.
- hyväksytään yhdistykselle säännöt.
- valitaan ensimmäiselle toimintakaudelle yhdistyksen puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja toiminnantarkastajat. Liite 4. Yhdistyksen toimihenkilöiden tehtäviä.
- päätetään mahdollisista jäsenmaksuista.
- päätetään muista mahdollisista asioista.

Jatkossa yhdistyksen toimintaa ohjaavat yhdistyksen säännöt.

4.2. Vanhempainyhdistyksen säännöt

Rekisteröidyllä yhdistyksellä tulee olla säännöt, jotka Patentti- ja rekisterihallitus on tarkastanut ja hyväksynyt. Perustavassa kokouksessa säännöt kannattaa käydä kohta kohdalta läpi, jotta kaikki läsnäolijat voivat ne hyväksyä. Suomen Vanhempainliitto suosittelee käyttämään vanhempainyhdistystä perustettaessa tai yhdistyksen sääntöjä muutettaessa liiton ennakkotarkastettuja kasvatusyhteisön vanhempainyhdistyksen mallisääntöjä. Lisäksi kuntakohtaisille vanhempainyhdistyksille on tehty omat mallisäännöt, joista löytyy kaksi eri vaihtoehtoa.

Kun yhdistyksessänne on tehty päätös ottaa käyttöön Vanhempainliiton ennakkotarkastetut mallisäännöt sellaisenaan, yhdistyksen tarvitsee täydentää sääntöihin vain yhdistyksen nimi, kotikunta ja toiminta-alue (minkä koulun/ koulujen, päiväkodin tai oppilaitoksen yhteydessä yhdistys toimii).

YHDISTYKSEN SÄÄNTÖIHIN LIITTYVIÄ TARKENNUKSIA

Yhdistyksen nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimen tulee erottua riittävästi muista jo rekisteriin merkityistä nimistä, eikä se saa olla harhaanjohtava eikä hyvän tavan vastainen. Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisterin tietopalvelusta on mahdollista tarkistaa, onko yhdistykselle suunniteltu nimi käytettävissä.

Jäsenet

Vanhempainyhdistyksen tehtävänä on edustaa koulun kaikkia vanhempia ja toimia vanhempien kohtaamispaikkana. Yhdistys ei kuitenkaan voi automaattisesti kirjata kaikkia koulun oppilaiden vanhempia jäsenikseen, vaan jokaisen henkilön on itse ilmoitauduttava jäseneksi. Varsinaiset jäsenet voivat osallistua yhdistyksen vuosikokouksiin tai ylimääräisiin kokouksiin päätösvaltaisina.

Hallituksen on pidettävä yhdistyksen varsinaisista jäsenistä sekä kannatusjäsenistä jäsenluetteloa. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka ja yhteystieto, esimerkiksi sähköpostiosoite. Kaikkien jäsenluetteloon merkittävien tietojen tulee olla yhdistyksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Jäsenluettelon tietoja tulee käsitellä huolellisesti, eikä luetteloon merkittyjen jäsenten yksityisyyttä saa loukata. Vanhempainyhdistyksen hallituksen kannattaa perehtyä Tietosuojaohjeistus vanhempainyhdistykselle-aineistoon.

Yhdistyksen nimen kirjoittaminen

Yhdistyslain 36 § määrittelee yhdistyksen nimenkirjoittajaksi puheenjohtajan, jollei säännöissä muuta määrätä. Vajaavaltainen tai konkurssissa oleva ei voi edustaa yhdistystä eikä toimia sen nimenkirjoittajana. Yhdistyksen allekirjoituksessa tulee olla yhdistyksen nimi ja nimenkirjoittajan tai nimenkirjoittajien omakätinen allekirjoitus. Haaste ja muu tiedoksianto katsotaan yhdistykselle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa yhdistyksen nimi.

Tilikausi

Toiminta- ja tilivuosi voi olla mikä vain, kunhan se on 12 kk mittainen. Mallisäännöissä se on määritelty koulun lukuvuoden mukaan. Toimintaa aloitettaessa tilikausi voi olla lyhyempi tai pidempi (korkeintaan 18 kuukautta) ajanjakso. Poikkeavaa tilikautta ei tarvitse kuitenkaan merkitä yhdistyksen sääntöihin. Ensimmäinen tilikausi alkaa perustamiskirjan allekirjoituspäivästä.

4.3. Perustamiskirja

Vanhempainyhdistyksen perustamiskokouksessa allekirjoitetaan niin sanottu perustamiskirja. Sen voivat allekirjoittaa kaikki perustajajäseniksi haluavat (yli 15-vuotiaat) henkilöt. Allekirjoittajat liittyvät samalla yhdistyksen jäseniksi. Allekirjoittajia pitää olla vähintään kolme. Allekirjoittajia ei kuitenkaan kannata käytännön syistä koota kovin isoa joukkoa, koska heiltä tulee kerätä henkilötietoja PRH:n sähköiseen asiointipalveluun. **Liite 5. Perustamiskirja.**

4.4. Vanhempainyhdistyksen rekisteröityminen

Rekisteröitävä yhdistys ilmoitetaan Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin. Muistathan, että mallisääntöjen mukaan yhdistyksen hallituksen tulee ennen rekisteröintiä valita varapuheenjohtaja, sihteeri ja rahastonhoitaja (puheenjohtajan valitsee perustamiskokous ja jatkossa vuosikokous). Henkilövalinnat tehdään hallituksen järjestäytymiskokouksessa. Näin yhdistyksellä on nimenkirjoittajat ja saatte perustamisilmoituksen täytettyä. Usein hallitus järjestäytyy heti perustamiskokouksen jälkeen.

Ohjeet perustamisilmoituksen tekemiseen sähköisessä asiointipalvelussa tai paperilomakkeilla löytyvät PRH:n verkkosivuilta. Sähköiseen asiointipalveluun tunnistaudutaan henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Perustamisilmoitus allekirjoitetaan, lähetetään ja maksetaan sähköisessä palvelussa, allekirjoittajana toimii yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja. Perustamisilmoitus maksetaan palvelussa sen jälkeen, kun ilmoitus on allekirjoitettu. Maksajana voi olla kuka tahansa. Maksu suoritetaan verkkopankkitunnuksin tai luottokortilla.

Kun yhdistys on rekisteröity, PRH lähettää maksuttoman rekisteriotteen yhdistykselle.

4.5. Jäseneksi Suomen Vanhempainliittoon

Suomen Vanhempainliitto on valtakunnallinen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten yhteydessä toimivien vanhempainyhdistysten yhteistyöjärjestö, sekä vanhempien osallisuuden ja kasvatusyhteistyön asiantuntija. Liiton tarkoituksena on

- edistää yhteistyötä vanhempien ja koulu yhteisöjen sekä vanhempien ja varhaiskasvatusyhteisöjen välillä
- toimia vanhempainyhdistysten keskusjärjestönä
- ottaa kantaa, vaikuttaa ja tuoda esille vanhempien ja perheiden ääni opetusta ja kasvatusta koskevissa kysymyksissä.

Vanhempainliiton säännöt, strategia ja johtokunnan kokoonpano löytyvät liiton verkkosivuilta Tietoa liitosta-otsikon alta

Vanhempainyhdistys voi hakea Suomen Vanhempainliiton jäsenyyttä heti, kun yhdistys on rekisteröity. Jäseneksi hakeminen ja jäsenyys on maksutonta. Jäsenhakemuslomake täyttö-ohjeineen löytyy liiton verkkosivuilta. Jäsenhakemukset käsittelee liiton johtokunta.

**ONNEA,
vanhempain-
yhdistys
on pian jo
perustettu!**

4.6. Esimerkki vanhempainyhdistyksen perustamisesta

” Johanna, Aino ja Eero päättävät perustaa vanhempainyhdistyksen. Johanna esittelee idean muille vanhemmille vanhempainillassa. Hän jakaa vanhemmille samalla Suomen Vanhempainliitosta tilaamaansa materiaalia. Vanhempainkeskuksessa vanhempainyhdistyksen perustamista kannatetaan ja läsnäolijat valitsevat suunnitteluryhmän valmistelevaan perustamista.

Suunnitteluryhmä on yhteydessä koulun rehtoriin/päiväkodin johtajaan ja keskustele vanhempainyhdistyksen perustamisesta, yhteistyöstä sekä koulun/päiväkodin toiveista vanhempainyhdistykselle.

Suunnitteluryhmä käy läpi perustamiskokouksen esityslistan, kyselee ehdokkaita yhdistyksen puheenjohtajaksi, hallituksen jäseniksi ja toiminnantarkastajiksi sekä paneutuu vanhempainyhdistyksen mallisääntöihin. Suunnitteluryhmä valmistelee myös ensimmäisen toimintakauden toimintasuunnitelmaa ja talousarviota.

Ryhmässä sovitaan, että Johanna avaa perustavan kokouksen ja Eero pitää alustuksen yhdistyksen perustamisesta. Eero selvittää, ehtisikö paikkakunnalla jo toimivan toisen vanhempainyhdistyksen edustaja, kunta-kohtaisen vanhempainyhdistyksen edustaja tai Suomen Vanhempainliiton toimiston väki tulla kertomaan vanhempainyhdistystoiminnasta. Lopuksi laaditaan kokouskutsu ja sovitaan, että Johanna kysyy myös rehtorilta/päiväkodin johtajalta, voisiko kutsun laittaa koulun/päiväkodin sähköiseen viestintäkanavaan. Aino innostuu soittamaan paikallislehden toimittajalle, ja kutsuu hänet

mukaan kokoukseen. Vaihtoehtoisesti Aino tarjoaa valmista juttua yhdistyksen perustamisesta. Aino lupaa myös hoitaa kokouksen kahvituksen.

Kokousiltana asiat käsitellään esityslistan mukaan: päätetään perustaa rekisteröity vanhempainyhdistys, hyväksytään säännöt, valitaan puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja toiminnantarkastajat. Päätetään mahdollisesta jäsenmaksusta, josta päätökseksi tänä vuonna tuli 0 euroa, yhdistyksen liittymisestä Suomen Vanhempainliittoon sekä muista asioista. Kokouksessa keskustellaan vilkkaasti vanhempainyhdistyksen tulevasta toiminnasta ja huolehditaan, että kaikki kokoukseen osallistujat pääsevät halutessaan täyttämään yhdistyksen jäsenhakemuksen ja ilmoittautuvat vanhempainyhdistyksen toimijarinkiin. Sovitaan myös, että kaikki ovat tervetulleita osallistumaan vanhempainyhdistyksen hallituksen kokouksiin joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina.

Vanhempainyhdistyksen uusi hallitus pitää järjestäytymiskokouksen heti perustavan kokouksen jälkeen. Siellä jaetaan tehtävät hallituksen jäsenten kesken ja päätetään pankkitilin avaamisesta. Yhdistyksen puheenjohtaja ja sihteeri tekevät yhdistyksen perustamisilmoituksen PRH:n yhdistysrekisteriin joko paperilomakkeilla tai sähköisessä asiointipalvelussa. Yhdistys saa rekisteröitymispäätöksen Patentti- ja rekisterihallituksesta valintansa mukaan joko sähköisesti tai paperilla. Kun rekisteröityminen on kunnossa, yhdistyksen puheenjohtaja lähettää yhdistyksen jäsenhakemuksen Suomen Vanhempainliittoon. Uusi yhdistys on valmis toimimaan!

”

Liitteet

Liite 1. KUTSU PERUSTAVAAN KOKOUKSEEN

KUTSU

Nyt mukaan! Perustamme kouluumme/päiväkotiimme vanhempainyhdistyksen

torstaina x.x.202x klo 18.00- 20.30
Xxxx koulun/päiväkodin juhlasalissa
Yhteistyökuja 10, 00200 Meidänkyliä.

Ohjelmassa:

- Kahvi
- Keskustelua vanhempainyhdistyksen perustamisesta ja toiminnasta
- Vanhempainyhdistyksen perustaminen

Kaikki vanhemmat, lapset ja henkilökunta joukolla mukaan!

TERVETULO!

Johanna
puh. 040 123 4567

Eero
puh. 050 123 4567

Vastaus osallistumisesta pyydetään palauttamaan x.x.202x mennessä.

Perheestämme osallistuu tilaisuuteen ___ aikuista ___ lasta.

Illan aikana haluaisimme keskustella: _____

Olen kiinnostunut toimimaan yhdistyksen puheenjohtajana tai hallituksessa: _____

Olen kiinnostunut toimimaan yhdistyksen toiminnantarkastajana: _____

Olen kiinnostunut toimimaan vanhempainyhdistyksen tapahtumien ym. järjestelyissä: _____

Eryteisesti minua kiinnostaa: _____

Olen estynyt tulemasta perustavaan kokoukseen, mutta minut voi valita mainitsemiini tehtäviin

Nimi: _____ Allekirjoitus: _____

Yhteystiedot
puhelin _____ sähköposti _____

PERUSTAVAN KOKOUKSEN ESITYSLISTA

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen virkailijoiden valinta
- puheenjohtaja, sihteeri ja
kaksi pöytäkirjantarkastajaa sekä ääntenlaskijaa.
3. Esityslistan hyväksyminen
4. Alustus/keskustelua yhdistyksen perustamisesta
5. Yhdistyksen sääntöjen hyväksyminen
6. Rekisteröidyn yhdistyksen perustamispäätöksen tekeminen
7. Yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen muiden jäsenten valinta
8. Ensimmäisen toimintakauden toimintasuunnitelman hyväksyminen
9. Yhdistyksen jäsenmaksut
10. Ensimmäisen toimintakauden talousarvion hyväksyminen
11. Toiminnantarkastajien valinta
12. Muut osanottajien esille ottamat asiat
13. Kokouksen päättäminen

VANHEMPAINYHDISTYKSEN PERUSTAVA KOKOUS

ESITYSLISTA

Puheenjohtajan kappale

1. Kokouksen avaus

Kokouksen avaa joku koollekutsujista.

2. Kokouksen virkailijoiden valinta

Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri ja kaksi pöytäkirjantarkastajaa sekä ääntenlaskijaa.

3. Esityslistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittu henkilö johtaa puhetta tästä esityslistan kohdasta alkaen.

4. Alustus ja keskustelua yhdistyksen perustamisesta

Käydään keskustelua rekisteröidyn yhdistyksen perustamisesta, yhdistyksen toimintamuodoista sekä yhteistyöstä muiden yhdistysten ja tahojen kanssa. Taustatietoa löytyy Suomen Vanhempainliiton kotisivuilta. Sivuilta löytyy myös tietoa Liiton tarjoamista palveluista: neuvonnasta, koulutuksista ja aineistosta. Myös paikkakunnan muiden järjestöjen palveluja ja aineistoa voi hyödyntää vanhempainyhdistyksen toiminnassa. Seudulla jo toimivan vanhempainyhdistyksen edustajan tai Suomen Vanhempainliiton toimiston väkeä voi pyytää kokoukseen mukaan kertomaan toiminnasta.

5. Yhdistyksen sääntöjen hyväksyminen.

Suomen Vanhempainliitto suosittelee yhdistyksiä ottamaan käyttöön liiton ennakkotarkastuttamat mallisäännöt. Säännöt luetaan ja hyväksytään pykälä pykälältä. Yhdistyslaki löytyy verkko-osoitteesta: www.finlex.fi.

6. Rekisteröidyn yhdistyksen perustamispäätöksen tekeminen

Perustamiskirjan allekirjoittaminen.

7. Yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen muiden jäsenten valinta

Yhdistyksen puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valinta tehdään hyväksytyjen sääntöjen mukaisesti.

8. Ensimmäisen toimintakauden toimintasuunnitelman hyväksyminen

9. Yhdistyksen jäsenmaksut

Kokous määrittelee jäsenmaksut ensimmäiselle toimintakaudelle. Jäsenmaksu vahvistetaan erikseen kummallekin jäsenryhmälle eli varsinaisille jäsenille ja kannatusjäsenille.

Kokous voi myös päättää, ettei yhdistys kerää toimintakaudella jäsenmaksua. Jäsenmaksun määrä ei voi olla avoin, summa pitää olla tiedossa, muuten jäsenmaksun kerääminen katsotaan luvan vaativaksi rahankeräykseksi .

10. Ensimmäisen toimintakauden talousarvion hyväksyminen

11. Toiminnantarkastajien valinta

Yhdistys valitsee toiminnantarkastajan ja varatoiminnantarkastajan. Toiminnantarkastaja on maallikotarkastaja, jolla on oltava sellainen taloudellisten ja oikeudellisten asioiden tuntemus kuin tarkastettavan yhdistyksen toimintaan nähden on tarpeellista. Toiminnantarkastaja ei saa olla hallituksen jäsenen sukulainen, eikä hän voi asua samassa taloudessa hallituksen jäsenen kanssa. Hän ei myöskään saa olla taloudellisessa riippuvuussuhteessa yhdistykseen.

12. Muut osanottajien esille ottamat asiat

Yhdistyksen hallitukselle annetaan valtuudet tehdä Yhdistysrekisterin mahdollisesti vaatimat korjaukset sääntöihin. Ilman valtuutusta pitäisi kutsua kokoon ylimääräinen yhdistyksen kokous, kun kyseessä on sääntömuutos. Valtuutus kirjataan kokouksen pöytäkirjaan.

Huolehditaan, että halukkaat kokoukseen osallistujat liittyvät yhdistyksen jäseniksi ja heidän yhteystietonsa otetaan ylös toimijarinkiä ja tiedottamista varten.

Sovitaan hallituksen järjestäytymiskokouksen ajankohdasta (sen voi pitää heti perustavan kokouksen jälkeen tai myöhemmin).

13. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Kokouksen sihteeri kirjoittaa kokouksesta pöytäkirjan, allekirjoittajina toimivat puheenjohtaja, sihteeri ja pöytäkirjantarkastajat. Pöytäkirjaa ei tarvitse lähettää yhdistysrekisteriin tai Suomen Vanhempainliittoon. Perustamiskokouksen pöytäkirja arkistoidaan yhdessä yhdistyksen muiden pöytäkirjojen kanssa.

Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtajaa sanotaan tavallisesti yhdistyksen puheenjohtajaksi. Hänen on oltava vähintään 18-vuotias, eikä hän saa olla holhouksenalainen eikä konkurssissa. Puheenjohtajan täytyy asua Suomessa. Jos puheenjohtajalla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, tarvitaan PRH:lta poikkeuslupa.

Puheenjohtaja allekirjoittaa yhdistyksen viralliset asiakirjat. Hän johtaa hallituksen ja usein myös yhdistyksen kokouksia. Puheenjohtaja edustaa yhdistystä, osallistuu asioiden valmisteluun ja muihin hallitukselle kuuluviin töihin. Puheenjohtaja ei voi yksin päättää tärkeistä asioista. Päätökset tekee joko hallituksen tai yhdistyksen kokous.

Puheenjohtaja on yhdistyksen ydinahamo.

Puheenjohtaja on innostaja, hengen luoja ja myös työnjakaja. Puheenjohtajan päätehtäväalueet ovat:

- hallituksen työskentelyn johtaminen
- yhdistyksen ulkoisten suhteiden hoitaminen
- yhdistyksen toiminnan kehittäminen
- tärkeimpiin käytännön töihin osallistuminen.

Jos puheenjohtaja ei pääse osallistumaan kokoukseen, hänen tehtäviään hoitaa varapuheenjohtaja. Hallituksen kokoukselle ei voida valtuuttaa muita henkilöitä puheenjohtajaksi. Eli jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ei ole kokouksessa mukana, se ei ole päätösvaltainen. Varapuheenjohtajaa koskevat samat yhdistyslain (§35) määräykset kuin puheenjohtajaa.

Varapuheenjohtaja

Yhdistyslaissa ei ole mainintaa varapuheenjohtajasta, mutta käytännön yhdistystoiminnassa varapuheenjohtajan tehtävä on välttämätön. Varapuheenjohtajan tehtävä on toimia puheenjohtajan sijaisena silloin, kun tämä on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, joten hänen on hyvä hallita yhdistyshallinnon käytännöt. Varapuheenjohtajan tehtävän mielekkyyden kannalta hänellä on hyvä olla myös jokin erityisvastuualue yhdistyksessä. Varapuheenjohtaja on puheenjohtajan tärkeä työpari ja usein tuleva puheenjohtajaehdokka.

Sihteeri

Yhdistyksen sihteerin tehtävien hoito perustuu yhdessä puheenjohtajan kanssa sovittuun työnjakoon. Sihteerin tavallisia tehtäviä ovat seuraavat:

- pöytäkirjojen laatiminen hallituksen kokouksista
- toimintakertomus- ja toimintasuunnitelmaluonnoksien kokoaminen
- yhdistyksen sisäisen viestinnän hoitaminen, asiakirjojen valmistelu, muutosilmoitusten hoitaminen yhdistysrekisteriin ja Vanhempainliiton toimistolle
- kokousten käytännön järjestelyjen hoitaminen
- yhdistyksen jäsenluettelon ylläpitäminen (voi kuulua myös rahastonhoitajalle)
- yhdistyksen arkistonhoito.

Viestintään liittyvät tehtävät kannattaa yhdistyksessä jakaa toiselle henkilölle, jotta sihteerin työtaakka ei kasva liian suureksi.

Rahastonhoitaja

Rahastonhoitajan vastuulla on yhdistyksen varojen ja raha-asioiden käytännön hoitaminen yhteistyössä puheenjohtajan kanssa. Hallitus valitsee rahastonhoitajan keskuudestaan tai hallituksen ulkopuolelta. Rahastonhoitajan tehtävä voidaan jakaa neljään osa-alueeseen:

- kirjanpito
- rahaliikenteen hoito
- hallituksen informoiminen taloudellisesta tilanteesta
- yhdistyksen taloudenpidon valvonta.

Yhdistyksen rahastonhoitaja hoitaa ja seuraa yhdistyksen rahaliikennettä, maksaa laskut, tarkistaa että mahdolliset jäsenmaksut ja muut tulot tulevat tilille. Hän myös pitää hallituksen ajan tasalla yhdistyksen taloustilanteesta, tekee tilinpäätöksen ja talousarvion vuosikokoukseen ja hoitaa mahdollisen veroilmoituksen laatimisen.

Hallituksella on lopullinen vastuu taloudenhoidosta. Hallituksen kokouksen esityslistan vakiokohtana kannattaa pitää ”Talousasiat”, jossa aina käydään yhdistyksen rahatilanne läpi ja esitellään muut mahdolliset talousasiat. Toinen vakiokohta esityslistalla voi olla ”Jäsenasiat”.

Toiminnantarkastaja

Toiminnantarkastaja on maallikko, joka tarkastaa yhdistyksen talouden ja hallinnon siinä laajuudessa kuin se on tarpeen yhdistyksen koko ja toiminnan luonne huomioon ottaen. Toiminnantarkastajan on annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen kokoukselle.

Toiminnantarkastajan on oltava riippumaton tarkastusta suorittaessaan, joten hän ei voi olla hallituksen jäsen, varajäsen tai esimerkiksi hallituksen jäsenen puoliso. Toiminnantarkastajien määrä määritellään yhdistyksen säännöissä. Jos yhdistykselle valitaan yksi toiminnantarkastaja, hänelle on valittava varahenkilö.

PERUSTAMISKIRJA

Me allekirjoittaneet olemme perustaneet

-nimisen yhdistyksen, liittyneet siihen jäseniksi
sekä hyväksyneet sille oheiset säännöt.

Paikka _____ pvm __/__/202__

Allekirjoittajat:

HALLITUKSEN JÄRJESTÄYTYMISKOKOUS

Paikalla tulee olla puheenjohtaja ja vähintään puolet hallituksen jäsenistä.

Asialista:

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen.

2. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

3. Hallitus valitsee yhdistykselle sihteerin ja rahastonhoitajan (nämä voidaan valita hallituksen keskuudesta tai sen ulkopuolelta, jos säännöissä näin mainitaan).

4. Päätetään pankkitilin avaamisesta ja henkilöstä/henkilöistä, joille annetaan tilinkäyttöoikeus.

Tilinkäyttöoikeus kannattaa antaa vähintään kahdelle henkilölle ja kummallekin erikseen (esim. puheenjohtaja ja rahastonhoitaja).

Pöytäkirjaan kirjataan henkilö, joka saa avata tilin sekä tilinkäyttöoikeudelliset henkilöt, pankin versioon laitetaan myös henkilötunnukset. Pöytäkirjaan kannattaa kirjata mahdollisuus ottaa tiliin verkkopankkitunnukset ja/tai pankkikortti. Mikäli tili halutaan avata heti, sihteeri voi tehdä tilin avaamista koskevasta kohdasta pöytäkirjaotteen. Ote tarkastetaan heti hallituksen kokouksessa. Tällöin ei tarvitse odottaa seuraavaa hallituksen kokousta, jossa edellisen kokouksen pöytäkirja yleensä tarkistetaan. Pöytäkirjan otteeseen tulee merkitä aika, paikka, läsnä olevat hallituksen jäsenet sekä tilin avaamista koskevat pykälät.

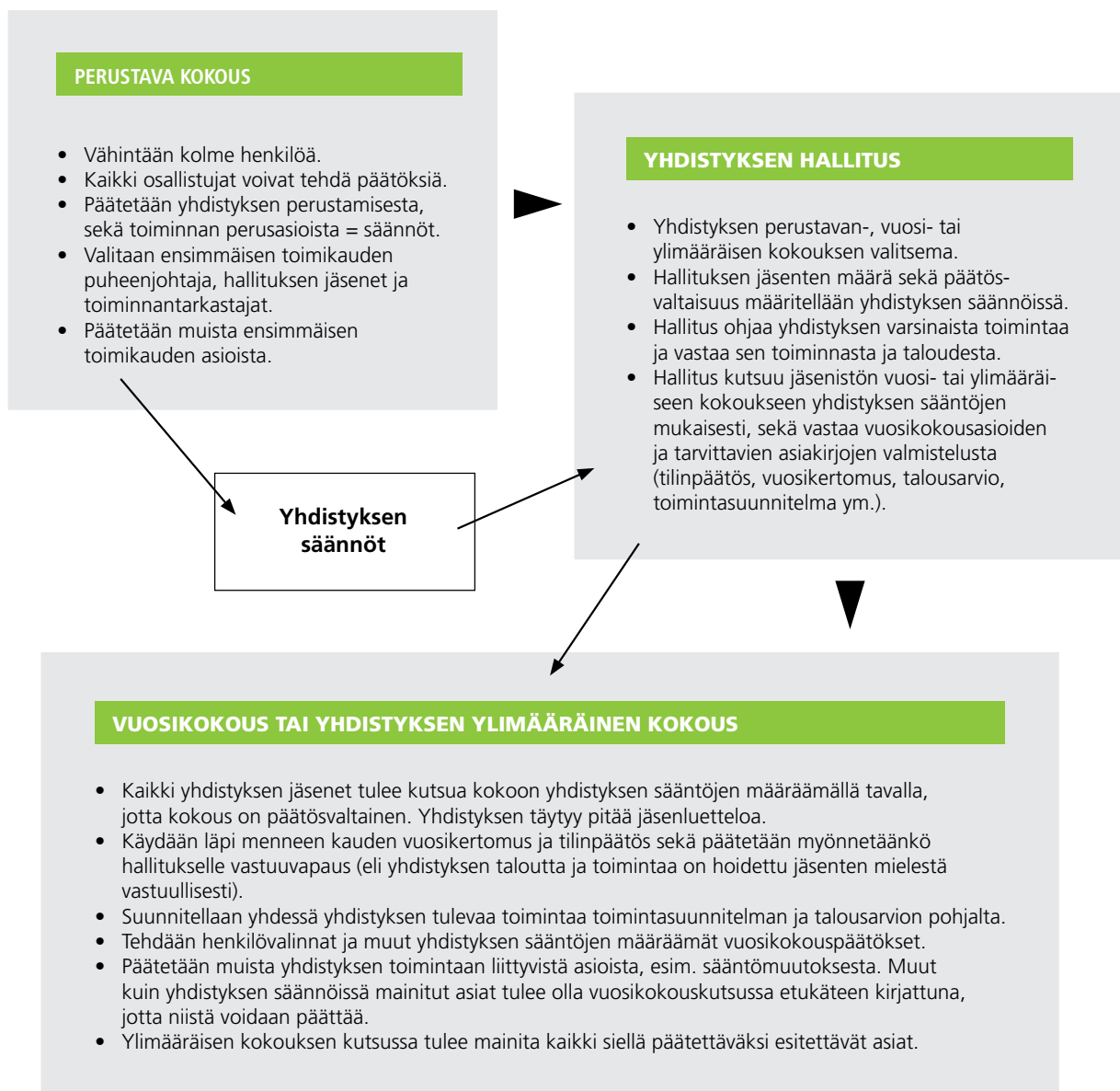
5. Päätetään, kuka ottaa vastuulleen yhdistyksen perustamisilmoituksen tekemisen yhdistysrekisteriin sekä jäsenhakemuksen toimittamisen Suomen Vanhempainliittoon, sen jälkeen, kun PRH on vahvistanut yhdistyksen rekisteröinnin.

6. Sovitaan hallituksen seuraavan kokouksen ajankohta.

7. Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Liite 7. YHDISTYKSEN HALLINTO

Rekisteröidyssä yhdistyksessä suurin päätösvalta on jäsenistöllä, joka tekee toimintaa linjauvat päätökset sekä henkilövalinnat vuosikokouksessa. Vuosikokousten välisenä aikana yhdistyksen puheenjohtaja ja hallitus tekevät yhdistyksen toimintaan liittyviä päätöksiä. Hallitus kutsuu vuosikokouksen koolle yhdistyksen sääntöjen mukaisesti. Tarvittaessa hallitus tai yhdistyksen varsinaiset jäsenet voivat kutsua kokoon ylimääräisen yhdistyksen kokouksen, jos yhteisiä päätöksiä täytyy tehdä aiemmin. Hallitus ei voi päättää esim. yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta tai uusien hallituksen jäsenten/toiminnantarkastajan valinnoista, jos jäsen tai toiminnantarkastaja eroaa kesken kauden.

**Tarvitsetko
apua?
Ota
yhteyttä!**

Suomen Vanhempainliitto ry
toimisto@vanhempainliitto.fi
www.vanhempainliitto.fi

facebook.com/suomenvanhempainliitto

Twitter: @kotijakoulu

Instagram: @kotijakoulu